

Előterjesztő: Menyhárt Károly polgármester
Készítette: Bertóthyne Csige Tünde jegyző
Döntéshozatal: határozat, minősített többség/nyílt ülés

ELŐTERJESZTÉS

LÉTAVÉRTES VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐTESTÜLETÉNEK 2024. JÚLIUS 29-ÉN MEGTARTÁSRA KERÜLŐ RENDKÍVÜLI ÜLÉSÉRE

OMBUDSMANI JELENTÉS –

óvodai költségtérítéssel foglalkozások szegregációs kockázatairól ÓVODAI CSOPORTSZERVEZÉS A LÉTAVÉRTESI GYERMEKSZIGET ÓVODA-BÖLCSŐDÉBEN

Tisztelt Képviselőtestület!

A Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes Szalayné Sándor Erzsébet 1/2024. számú elvi állásfoglalást adott ki az óvodai költségtérítéssel foglalkozások, valamint az iskolai tagozatok szegregációs kockázatairól, mely állásfoglalást a Létavértesi Arany János Általános Iskolában, valamint az önkormányzatuk fenntartásában működő Létavértesi Gyermeksziget Óvoda-bölcsődében lefolytatott, panaszügy kapcsán indult vizsgálat lezárásaként adott ki.

Az elvi állásfoglalás az előterjesztés mellékletét képezi.

Állásfoglalásában rámutat arra, hogy az óvodákban szervezett különböző fizetős szolgáltatások, valamint az iskolákban létrehozott tagozatok bizonyos körülmények között az egyenlő bánásmód sérelmének közvetlen veszélyével járó alapjogi visszasságot okozhatnak.

Rámutat továbbá, hogy az óvoda jelenlegi csoportszervezési gyakorlata sérti a Nkt. óvodák működésére vonatkozó egyes rendelkezéseit, valamint az Ebktv. egyenlő bánásmód követelményével kapcsolatos előírásait. Megállapítja, hogy az óvodában jelenleg – az angol nyelvoktatás, mint fizetős szolgáltatás intézményi struktúrába integrálásával – közvetlen módon különböztetik meg és különítik el a szegényebb háttérű gyermekeket fizetőképeseiktől, ami közvetett módon a roma gyermekeket érinti nagyobb arányban hátrányosan.

Állásfoglalásában ugyanakkor kitér arra is, hogy az intézményeinkben az átlagnál jóval kedvezőbb infrastrukturális körülmények állnak rendelkezésre, amelyek valamennyi gyermek számára egyenlő módon elérhetők, a két intézmény pedagógusai elkötelezetten, őszinte odafordulással igyekeznek a szegényebb háttérű, köztük roma nemzetiségű gyermekeket is helyzetbe hozni.

Az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény az alábbiak szerint rendelkezik:

„11. Az alapvető jogok biztosának intézkedései

31. § (1) Ha az alapvető jogok biztosa a lefolytatott vizsgálat alapján arra a megállapításra jut, hogy az alapvető jogokkal kapcsolatos visszasság fennáll, annak orvoslására – a vizsgált hatóság egyidejű tájékoztatása mellett – **ajánlást tehet a vizsgált hatóság felügyeleti szervének**. A felügyeleti szerv az ajánlás tekintetében kialakított érdemi állásfoglalásáról, illetve a megtett intézkedésről az ajánlás kézhezvételétől számított **harminc napon belül értesíti az alapvető jogok biztosát**.

(2) Ha a felügyeleti szerv az ajánlásban foglaltakkal nem értett egyet, az erre vonatkozó közlés kézhezvételétől számított tizenöt napon belül az alapvető jogok biztosa tájékoztatja a felügyeleti szervet az ajánlás fenntartásáról, módosításáról vagy visszavonásáról.

- (3) Ha az alapvető jogok biztosa az ajánlást módosítja, azt a megteendő intézkedések szempontjából új ajánlásnak kell tekinteni.
- (4) Ha a vizsgált hatóságnak nincs felügyeleti szerve, az alapvető jogok biztosa a vizsgált hatóság számára tesz ajánlást.

32. § (1) Ha a rendelkezésre álló adatok szerint az alapvető jogokkal kapcsolatos visszásságot a vizsgált hatóság saját hatáskörben meg tudja szüntetni, az alapvető jogok biztosa kezdeményezheti a vizsgált hatóság vezetőjénél a visszásság orvoslását. Az ilyen kezdeményezés rövid úton – távbeszélőn, szóban vagy elektronikus levélben – is történhet, ez esetben a kezdeményezés időpontját, módját és lényegét az ügyiraton kell rögzíteni.

(2) A vizsgált hatóság a kezdeményezés tekintetében kialakított érdemi állásfoglalásáról, illetve a megtett intézkedésről a kezdeményezés kézhezvételétől számított harminc napon belül, környezetet károsító tevékenység esetén haladéktalanul tájékoztatja az alapvető jogok biztosát.

(3) Ha a vizsgált hatóság a kezdeményezéssel nem ért egyet, – a 31. § (4) bekezdésében meghatározott hatóság kivételével – a kezdeményezés kézhezvételétől számított harminc napon belül köteles azt véleményével ellátva felügyeleti szervéhez felterjeszteni. **A felügyeleti szerv a felterjesztés kézhezvételétől számított harminc napon belül köteles állásfoglalásáról, illetve a megtett intézkedésről az alapvető jogok biztosát értesíteni.**

(4) A felügyeleti szerv, illetve az alapvető jogok biztosa további eljárására a 31. § (1)–(3) bekezdésében foglaltak megfelelően irányadóak azzal, hogy az alapvető jogok biztosa arról értesíti a felügyeleti szervet, hogy a kezdeményezést változatlan vagy módosított formában ajánlasként tartja-e fenn.

33. § (1) * Az alapvető jogok biztosa a feltárt alapvető joggal összefüggő visszásság orvoslása érdekében a **legfőbb ügyész útján kezdeményezheti az ügyész fellépését.** Az ügyész a fellépés kezdeményezésével kapcsolatos álláspontjáról, esetleges intézkedéséről hatvan napon belül értesíti az alapvető jogok biztosát.

(2) * Ha az alapvető jogok biztosa vizsgálata során alapvető joggal összefüggő visszásságot nem állapít meg, de jogszabálysértésre utaló körülményt észlel, a beadványt a legfőbb ügyész útján megküldheti az ügyésznek.

(3) * Az alapvető jogok biztosa a környezet állapotával összefüggő közigazgatási döntés elleni közigazgatási per során a perben beavatkozóként részt vehet.

34. § Az alapvető jogok biztosa az Alkotmánybíróságról szóló törvényben meghatározottak szerint az Alkotmánybírósághoz fordulhat.

34/A. § * (1) * Ha az alapvető jogok biztosa a vizsgálata során észleli, hogy az alapvető jogokkal kapcsolatos visszásságot önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközése okozza, kezdeményezheti az önkormányzati rendelet más jogszabállyal való összhangjának felülvizsgálatát.

(2) *

35. § (1) * Ha az alapvető jogok biztosa vizsgálata során bűncselekmény gyanúját észleli, büntetőeljárást kezdeményez az annak megindítására jogosult szervnél. Ha az alapvető jogok biztosa vizsgálata során szabálysértés vagy fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúját észleli, szabálysértési, illetve fegyelmi eljárást kezdeményez a szabálysértési, illetve a fegyelmi eljárás lefolytatására jogosult szervnél.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szerv az eljárás megindításával kapcsolatos álláspontjáról – törvény eltérő rendelkezése hiányában – harminc napon belül, az eljárás eredményéről pedig az annak befejezését követő harminc napon belül tájékoztatja az alapvető jogok biztosát.

36. § Ha az alapvető jogok biztosa vizsgálata során a személyes adatok védelméhez, illetve a közérdekű vagy a közérdekből nyilvános adatok megismeréséhez való joggal összefüggő visszásságot észlel, bejelentéssel fordul a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz.

37. § Ha az alapvető jogok biztosa álláspontja szerint a visszásság valamely jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz felesleges, nem egyértelmű vagy nem megfelelő rendelkezésére, illetve az adott kérdés jogi szabályozásának hiányára vagy hiányosságára vezethető vissza, a visszásság jövőbeni

elkerülése érdekében javasolhatja a jogalkotásra vagy a közjogi szervezetszabályozó eszköz kiadására jogosult szervnél jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz módosítását, hatályon kívül helyezését vagy kiadását, illetve a jogszabály előkészítőjénél jogszabály előkészítését. A megkeresett szerv állásfoglalásáról, illetve esetleges intézkedéséről hatvan napon belül értesíti az alapvető jogok biztosát.

38. § (1) Ha a vizsgált hatóság vagy felügyeleti szerve az érdemi állásfoglalás kialakítását, és az annak megfelelő intézkedés megtételét elmulasztja, vagy az alapvető jogok biztosa az állásfoglalással, a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az ügyet az éves beszámoló keretében az Országgyűlés elé terjeszti, és – a (2) bekezdésben foglalt kivételekkel – kérheti, hogy az ügyet az Országgyűlés vizsgálja ki. Ha megállapítása szerint a visszásság kirívóan súlyos, illetve a természetes személyek nagyobb csoportját érinti, indítványozhatja, hogy az Országgyűlés az adott kérdés megtárgyalását már az éves beszámolót megelőzően tűzze napirendre. A napirendre tűzés kérdésében az Országgyűlés dönt.

(2) Az (1) bekezdés szerinti esetben, ha az alapvető jogok biztosa a 34. §-ban meghatározott intézkedést tette, illetve a 37. §-ban meghatározott esetben az Országgyűlést kereste meg, az alapvető jogok biztosa az intézkedését, illetve a megkeresett szerv intézkedését vagy annak elmulasztását az éves beszámolóban jelzi.

(3) Az (1) bekezdés szerinti esetben, ha a visszásság feltárása minősített adatot érintene, az ügyet az alapvető jogok biztosa éves beszámolójával egyidejűleg, vagy – ha a visszásság kirívóan súlyos, illetve a természetes személyek nagyobb csoportját érinti – az éves beszámolót megelőzően, a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott minősítési szintű jelentésben az Országgyűlés hatáskörrel rendelkező bizottsága elé terjeszti. A napirendre tűzés kérdéséről a bizottság zárt ülésen dönt.

A 2024/2025. évi beiratkozás az intézményben lezajlott, ez alapján a gyermekek csoportba sorolása az alábbi adatokat eredményezi.

2024/2025. tanév induló csoportok

Csoport	Összesen (100 %)	Angol	Összlétszámhoz viszonyított arány	Nem angol	Összlétszámhoz viszonyított arány
létszám	55 fő (32 lány, 23 fiú)	29 fő (19 fiú, 10 lány)	52,7 %	26 fő (13 lány, 13 fiú)	47,27 %
50 %-os kedvezmény	9 fő	3 fő	33 %	6 fő	66 %
100 %-os	29 fő	22 fő	75,3 %	7 fő	24,1 %
HH	11 fő	4 fő	35,3 %	7 fő	63,5 %
HHH	6 fő	0 fő	0 %	6 fő	100 %
Roma		7 fő	A csoport 24,1 %	26 fő	A csoport 100 %-a

Az angol oktatás ingyenessé tételével kerülhető el a szegregációs csoportszervezés, azonban ennek költségeit az önkormányzat nem tudja vállalni, így az angol oktatás nem tartható fenn az intézményben, annak kivezetése felmenő rendszerben kell, hogy megtörténjen.

Tekintettel arra, hogy a gyermekek csoportba sorolása a beiratkozást követően megtörténik, amelyről az intézményvezető határozattal értesítette a szülőket.

A Képviselőtestület által képviselt álláspontot a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, valamint az Arany János Általános Iskola fenntartói jogát ellátó a Berettyóújfalui Tankerületi Központ elé terjesztve kérjük a közös álláspont kialakítását, véleményét.

Határozati javaslat:

...../2024. (VII.29.) számú önkormányzati határozat

A Képviselőtestület

a Magyarországon élő nemzetiségek jogainak védelmét ellátó biztoshelyettes által az óvodai költségtérítéssel foglalkozások, valamint az iskolai tagozatok szegregációs kockázatairól szóló 1/2024. számú elvi állásfoglalásában foglaltak alapján felmerülő rendszerben a 2025/2026. nevelési évtől kezdődően az intézményben folyó költségtérítéssel angol oktatás megszüntetéséről dönt.

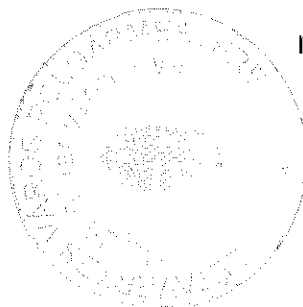
Megbízta Menyhárt Károly polgármestert, hogy a Létavértesi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, valamint a Berettyóújfalui Tankerületi Központtal a döntésről értesítse.

Megbízta Harmati Zoltánné főigazgatót, hogy a döntésről a szülőket értesítse.

Felelős: Harmati Zoltánné főigazgató
(Gyermeksziget Óvoda-bölcsőde)

Határidő: 2024. augusztus 15.

Létavértes, 2024. 07. 25.

Menyhárt Károly
polgármester